

12. szám.
Septemb. 19-én 1863.

Megjelenik minden szombatnapon egy íven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár : Fgész évre jan.—dec. **6** frt., 6 óra jul.—dec. **3** frt., és három óra jul.—sept. **1** frt. **50** kr. — Előfizethetni minden póstahivatalnál és könyvtárúsnál. —
Kiadó hivatal : Pest , barátok-tere 7-ik szám.

XIV. kötet.

A KRUMPLI MEGDICSŐÜLÉSE.

Három piros forint egy véka krumpli :
 Óh szép hazám, ezt is meg kelle érned!
 Ily nagyra tartja a krumpli magát már :
 A krumpli büszkesége ily temérdek !

Máskor sertéseket hizlaltak azzal !
 Most főurak asztalán csemegézik.
 A bölcs, tudós szakácsművész belőle,
 Hetve nhétféle uri ételt készít.

Háttérbe mostan már az ananászszal !
 A burgo nyának van egyszer divatja.
 A vendéglős a portzio rostélyost,
 A krumplihoz „mellékletképen“ adja.

Héj büszke is : héj nagyra is van az most !
 Oda se néz immár szegény emberre
 Meg se hallja, ha a nevéen szólítják,
 A ki nem nevezi Gnädiger Herrnek.

Jól van, jó krumpli no, legyen ez egyszer,
 Hanem magad nagyon ne bíz azért el.
 Látlak én még téged fakó mondurban,
 S örülsz ha mondom rád, hogy ez is étel.

Mert hogy most három forintjával mérnek,
 Ez már akár hogyan, fait accompli.
 Hanem ha bár arany tányérra raknak ;
 Azért mégis csak krumpli lesz a krumpli.

K—s M—n.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

Tugya: in különös paszival szoktam mindig olvazgatnyi ujsagezikelyeket, melyeket miltosagos barátom uram ifjabb grof Bethlen Mikulás ur kiszitenyi szokja. Anyira, hogyha azt nem talalok ujsagban, azutan izz olvasok semit bene, hanem fordítok hatulso lapra, s olvasok hirdetminyeket. Azok it legirdekesebek. Od latok pildanakokajairt kit hoszu vezircziket a kiben bebizonyitanak, hogy ujmodi talalmanyu irezkoporsok menyivel jobak is kinyelme-sebek, menyivel tartosabak is biztosabak, mint rigimodi fakoporsok. Ugy biztatjuk az embert; fekügye bele, probalja meg, milyen jo, milyen

alkalmatos; soha ki nem kivankozik belüle, a ki ezzer belejutot. De hat, megkövetek alazato-san, mind elhiszek in azt, semi szavam nincs meg elene, ugyhagyom, elismerem, hogy bizony nagyon jok, czilszertik, kinyelmesek, tartosak is biztosok azok az irezkoporsok; de hat in fine finali, mid banom in, akar milyen czil-szertiek, tartosak, alkalmatosak is biztosagosak azok az irezkoporsok, ha in ezzer meghaltam?

Ilyen dolgokat talalgatok in ujsaghirla-pokban, a mikor Bethlen Mikulás grof ú excel-lentiaja, barátom uramnak vezirczikkait kere-sek bene
alazatos szolgaja

Tallérossy von Zebulon.

BRUTUS.

(Kis „b“-vel).

Nem értetek ti engem!

Hogy én mire czélozok? azt senki sem tudja: hogy én mit akarok? azt senki sem érti még talán én magam sem.

Mert az a legokosabb ember, a ki legnagyobb bolondnak tettei magát; — aztán némely embernek ez nem is kerül nagy fáradságába.

Hányszor megtörténik, hogy egy ember, mikor este haza megy, miként a tettető Brutus, megcsókolja anyját: — a földet; — az ostoba világ azt mondja az ilyenek felől, hogy részeg emberek.

Pedig Brutus bodzafába öntötte az aranyat, úgy nyujtotta azt át a dodonai sybilla orákulumának, mely első subventionált orákulum volt a világon; a honnan a publikum olyan vezérczikkeket meritett, a mikből azt is hihette, hogy jó idő lesz, azt is hihette, hogy rossz idő lesz.

Ha én bennem hinnétek, mindég az ellenkezőt hinnétek, mint a mit mondok: tulajdonképen az ellenkezőt sem hinnétek, mert az sem igaz.

Vannak azonban példák, hogy a skorpió is megvedlik és lesz belőle pillangó.

És megtörténik Hamlettel, hogy egyszer csak okos ember lesz belőle, s azt mondja Oféliának, kit egykor „nászszal kecségtetett,“ hogy „menj kolostorba“.

És Ofélia szalmakoszorút tenne a fejére, ha most a takarmány olyan drága nem volna.

Azért tanuljatok az egyszeri svábtól, a ki egy perczben hideget fujt a kására, mely a száját égette, más perczben meleget fujt a markába, mely fázott.

Mert a tűz az, a ki az aranyat megpróbálja; hanem azért próbálatlan is kapni érte 5 ft 32 krt.

Az is helyesen van mondva, hogy a hallgatás arany, a beszéd ezüst; — a mi a kettő között van, az a suttogás: — az pedig papiros-pénz.

Vannak fiatal hölgyek, a kik a férfiaknak azt suttogják: „én szeretlek:“ pedig nem igaz: ezek is Brutusok: azaz, hogy Bruták. Ez nem megvetendő mesterség.

Mert a természet azért adta az embernek a beszédet, hogy gondolatait eltakarja vele; s azért adta a lúdnak a tollakat, hogy azokat a világ bölesei kitépjék s a publikumot lúddá tegyék vele.

Sőt ha hinni lehet Shakespeare-nak; az ember teheti azt, hogy megtörli a száját s azt mondja: „nem ettem.“

S ha vannak, kik csupa ellenszenvből nem törülték még ki emlékükből az arany mondatokat, miket tanulhatni Lumpáczi Vagabundus-ból, emlékezhetnek arra a szép mondásra: hogy „a kocsma csak kocsma“. És miután ez ugyis

mindegy, gyakran megtörténik, hogy az ember más kocszába megy; nem azért, mintha ott is nem bornyuból csinálnák az özezombot, hanem azért, mert ott még tovább hiteleznek.

Egyébiránt, ha értett valaki ebből a sok beszédből valamit, ugyan kérem: magyarázza meg *nekem is*.

A halálramenendő **öreg krajczár** kegyes tanácsadásai az ő unokaöcséséhez a **kis krajczár**hoz.

Kedves öcsém, kis krajczár; hallgass figyelmesen azokra, a miket neked mondok.

Minden mulandó a világon, még az is, a mit nem csináltak papirosbul.

Sokan elmentek már előttem oda, a hova én is elmendő vagyok.

Elmultak nagy bátyáid, a *peták*, a *régi kétgarasos*, a *sájn krajczár*, a *garas*, az *uj susták*, mely sokáig volt nemes ember, és hívatta magát harminczkrajczárnak. Ezek mind voltak és nincsenek többé.

A *Libertás* sincs többé, mely bár in partibus in fidelium, de szinte rézpénz atyánkfia volt.

És a *dénárok* is megszűntek járni e világon.

Czudar ez a világ kedves unokaöcsém.

Az aranyat, ezüstöt megbecsülik, miránk pedig ha megharagszanak, azt mondják, hogy nem érünk semmit.

Kilenczvenkilenczig csak elszámálnak veled; akkor pedig azt mondják, hogy „egy forint“.

S ha egy millió krajczár összegyűlne egy rakásra, senki sem mondaná, hogy ime milyen sok krajczár ez, hanem azt, hogy ime milyen kevés forint!

Nagy a mi ismeretségünk, de kevesek a mi barátaink.

Velünk fizetik ki az alkalmatlan kéregetőket, a lánczhidi, alagúti jegyszédőket, az iskolás gyerekeket, a harangozók perselyeit.

És mindenki, a kinél megszaporodunk, azon van, hogy felválthasson bennünket.

Úgy könyörög a koldus: „csak egy kis krajczárt!“ de a mint tizedt szerzett, piczulára vágyik.

Ne légy tehát büszke.

Gondold meg, hogy olyan világban élsz, a melyben egy krumplit adnak egy krajczárért.

Az se ragadjon el, hogy a neved végén „czár“ czímet viselsz; mert ez az atyafiság te rajtad nem sokat segít.

Ha valaki azt találja mondani, hogy jön még idő, a mikor aranyat, ezüstöt és rezet egyformára becsülnek: — egy darab, egy darab: — ne higgy neki öcsém; olyan idő nem lesz soha.

Én már megyek oda, a hol tapasztalásaimnak hasznát vehetem.

A míg a *tizkrajczáros* bankót *sexvedlinek* nevezik, a míg a példabeszéd jár: „három krajczár egy garas;“ addig emlékem élni fog a hálás utókor ajkain.

Iparkodjál hasonló érdemeket szerezni magadnak

Mert tudd meg azt, hogy aprópénz mindig lesz a világon, s mindig lesznek olyan emberek, a kiket azzal fognak kifizetni.

Egy művész tünődése.

Megy a daru, megy a gólya,

Ugy tennék ha pénzem volna,

Házi gazdám szeme rajtam mint kincsen,

Hitelezöm keze van a kilincsen.

Mehetnek a daru, gólya,

Nincsen nékiek kontója,

De nekem nincs parókámon annyi szál,

A hány pogány kreditorom lesben áll.

Daru, gólya ha szárnyatok

Husz perczre kölcsön adnátok:

Faltól maradna e körmös, éhes nép,

Kamatképen rajtok nagyot nevetnék!

Ugy, de vasut van s telegráf,

Az embert hamar elfognák,

„Megvárnék egy csillagtalán bús estvét,

S ugy oldalvást majd csak utat tévesznék.“

Biczegő Dani.

A gyanakodó szövetségeseik.

Félreértés.

„Tessék korneuburgi táppor! lovak számára!!!“
A bizony jó lesz, mennyi kell belőle egy lónak
egy napra?

„Csak a szénára kell hinteni belőle.“
Széna?! Hát az is kell hozzá?

„Igen is. Ettől nagyon jól esznek.“

De nekem olyan táppor kell, a mitül mingyárt
jól is laknak.

Ebéd felett,

a hol szarvas czombot szerviroznak,

Gróf (tudós vendégéhez). Szereti ön a szarvas-
tagot?

Tudós. Attul függ, hogyan van tranchirozva?

= Egy asszonyságnak olyan tüzesek a szemei,
hogy a szőlő, a mely mellett elszokott sétálni, a csupa
ránézésétől, két héttel hamarább megérett, mint másutt.

A caucasusbeliek egyelőre nem kapnak konstitutiót!

de kaphassunk csak meg benneteket!

— No frater, hogy esett ki a vizsga? — Nagyon jól, két studiumból csak feleltem úgy valahogyan, a többiből megbuktam.

A. Hol tánczolják olyan sokszor azt a kankant?
B. Hát nem is tudod! Pesten a budai színházban!

— Bagót kapsz cigány — mondá a földesur Derke cigánynak, ha megmondod mi az a vadmacska?
— Hm! hát tekintetezs uram, va-va-vadcsicsa!

— A bor igen engedetlen szolga — monda egy valaki — én a *gyomromba* küldöm — mégis a *fejembe* megy.

— Egy kistermetű — de tudományosan művelt ember civakodott egy czérnaórisssal. Ugyan hallgas — mond ez — mert mindjárt *zsebre duglak!*

— Dugj inkább a *fejedbe*, több helyem lesz ott!

Pinczér : Kérem itt még egy garas hiányzik.
Vendég : Az maradjon a *szolgálatért!*

A fatális paróka.

Göbi Gabi igen csinos fiatal ember volt; csakhogy már kopasz.

En nem tudom, miért tartják a világon a kopasz embereket öreg embereknek? (En is kopasz vagyok.) Ha állna az, hogy a kopasz emberek öreg emberek, akkor Törökországban nem volna fiatal ember; mert azok borotválják a koponyájukat.

Hanem denique az európai divat oly absurdus fogalmakkal bír, hogy itt kopasznak lenni szégyen.

Göbi Gabi szégyenlette, hogy a fejéről így lekopott a fű s beterítette azt szénával; viselt parókat.

Kérem : a paróka nem kinevetni való; a ki azt kitalálta, igen magasztos eszmének volt megörökítője benne; a ki a parókat tiszteletlenül kineveti az gyanus tanoknak hódol, vagy legalább hódolhatna.

Milyen megnyugtató gondolat az egy hosszú haju emberre nézve, mikor haldoklik : „non omnis moriar!” a hajamat levágják, s egy nálamnál boldogabb utód viselni fogja; mindennap felbodorítják és szép hölgyek fognak gyönyörködni benne!

Göbi Gabi egyszer csak megházasodott. Szép fiatal feleséget vett, s a világ azt mondja, hogy igen boldogul éltek, a mit onnan lehet megtudni, hogy soha sem vacsorált kocsmában.

Felesége előtt folyvást fiatal embernek adta ki magát : ha tehetne, igen helyesen tette. Csúpan a kopasz fej eltakarása járt némi színjátékkal.

Lefekvéskor a paróka nem maradhat napali állomásán.

Hát ezt így rendezte el. — Volt a hálószobában egy nagy szekrény; lefekvés előtt ezt felnyitotta, a szekrény ajtó eltakarta a felesége szeme elől; ott hirtelen levette Göbi Gabi a szép fürtös parókat, felrántotta villám sebességgel füléig a hálósüveget s ki tudhatta volna, hogy mi történt vele?

Reggel megint korábban felkelt mint a nő; megint benyitott a szekrénybe, lerántotta a hálósüveget, feltette a vendég-hajat s ki látott belőle valamit?

És ez a manevre szép ideig folyt így minden zavartatás nélkül.

Hanem egyszer a nagy sietségben az történt vele, hogy elfeledve a hálósüveget elébb lehántani a fejéről, úgy nyomta fel a parókát a fejére.

S azzal negédesen ment jó reggelt kívánni ébredő galambkájának, a ki egyhirtelen el nem tudta gondolni, hogy viselhet valaki hálósüveget a haja alatt?

K—s M—n.

A lócsere.

Dávid barátom lovat vett s lóháton ment Kálmán barátomat meglátogatni.

Oda érkezve, bekötötte egy üres istállóba s felment Kálmán barátomnak dicsekedni, hogy ő milyen jó lovat vett.

Időközben hazaérkezett Kálmán barátom lovásza s a vendég lovat odább kötötte egygyel; helyébe pedig a gazdája lovat.

Dávid barátom lehvta Kálmán barátomat, hogy becsülje meg a lovat, jó-e?

Kálmán barátom mingyárt látta, hogy az a ló, a mit neki Dávid barátom bemutat, nem Dávidé, hanem az övé.

— Ez a ló téged nagyon fog rázni. Mond Kálmán barátom.

— Óh dehog! mond Dávid barátom, mingyárt meglássuk.

Körül lovagolt vele az udvaron. „E bizony ráz,” szólt leszállva róla. Idáig nem vettem észre.

— Próbáld meg ezt a másikat; szólt Kálmán barátom, Dávid barátom saját lovára mutatva, ez tudom, hogy nem fog rázni.

Dávid barátom ráült, körüllovagolt vele.

— No ez nem ráz. Ejnye de szeretném magamnak.

— Cseréljük el; mit fizetsz rá?

— Ráfizetek ötven forintot.

— S azzal elcserélte a tulajdon lovat ötven forint ráfizetéssel; még a lovásznak is adott öt forint borralót.

Csak másnap tudta meg, mikor az ötven forintját visszakapta, hogy saját jószágát cserélte be; de biz az öt forint borraló — az ott maradt.

Szalmavers,

(Jó ez ilyen takarmányszük világban).

Most ne kérd: „széna vagy szalma?”

Az most nem a marhák alma,

Mindennek megjön alkalma,

Napoleon nagyot hall ma.

Verve lengyel forradalma,

Urrá lett a kozák csalma.

Angol szó csak fület csal ma,

Hallgat a cigány czimbalma,

Szól helyette urak siralma,

Nem zöld Pannon hármás halma. —

Ha széna nincs: ur a szalma!

K—s M—n.

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

— — Egy Löbauból, Königreich Sachsenben kelt Ediktál Vorladung egy ott meghalálozott asszonyának Budára leszármazott örökösait felszólítja, hogy 89 tallérnyi örökség elintézése végett ott helyben személyesen jelenjenek meg először 1862. nov. 2-án magukat *legitimálni*, másodszer 1864. jan. 4-én az *akták intro-latiójára*, harmadszer pedig 1864. mart. 7-én a *végzés kimondására*. — Az ide-oda utazás minden megjelenésnél kerülve 30 tallérba, a végén ők fizetnének az örökségre még 17 tallért, nem számítva a hivatalos költségeket.

— — (No hallja kend! láttam most a menageriában én egy olyan dolgot, a melyet kend se látott soha életében: az az állatszeliadó ezermester összeeresztett egy orosz lányt, egy tigrist, sok hyénát, egy medvét, meg egy bárányt, aztán nem bántották egymást.) Ejh, mit beszélsz nekem mindenféle hiábavalóságot; láttam én a helyett a *mátrai vasúttársaság deputációját*.

— — Egy párisi gépész olyan felébresztő óraművet talált fel, a mely az ágyra alkalmaztatik, s a kívánt órában a benne alvót mindenestül együtt kifordítja a nyoszolyából. (No ilyet kell szereznünk a legényeknek.) Én másoknak szeretnék ilyet, a kik nagyon későn is ébrednek.

— — Egy német tudós és művész valamit talált fel s azt a német szövetségnek akarja eladni, hogy az meg vesse ki az ösletet az egyes szövetségi tartományokra. Már most föltéve, hogy ezer forintot fog kérni a találmányáért; kérdés, hogy miféle Scheidemünzével fogja leróhatni az ebből reá eső rátát Reus Schleusz herczegség?

— — Pesten is lesz tehát már torna-egylet. (Mi az a *torna-egylet*? Enni való az?) Az pedig nem enni való, hanem olyan társaság, a melyben a fiatalágot birkózni, karót mászni, ugrani, gulyósbist emelgetni tanítják. (Ezt már megint valami *szabó* fundálta; hogy a gyerekek több nadrágot szakgassanak.) Ne beszélj, hanem hallgass. Corpus sano in anima sanum, tudod azt. Az ifjuságnak erőhöz kell jutni. Csak nem maradhat a világ így, hogy mindig a szabó koma csinálja az ifjuságnak vattából a lábikráját! Hadd birkózzanak. Magam is beállok. (Hát kend kit akar megverni?) Majd csak akad. Egyébiránt tisztességes társaság lesz: csak jó magaviseletű ifiak vétetnek fel. (Mintha az már nem volna elég rossz magaviselet, ha valaki azzal a szándékkal megy valahova, hogy ott dulakodni fog.)

— — Londonban pedig egy klub alakult, melynek czime „a lélektársulat“. Megakarják tudni, hogy tehát vannak-e csakugyan lelkek a világon? E végre kivettek lakásul egy olyan házat, a melyben notorie kísértetek járnak. (Attól tartok, hogy utoljára is arra

jönnek rá, hogy azoknak, a kik meghaltak, van lelkük; hanem azoknak, a kik élnek, nincs).

— — Egy párisi tagja a Credit mobilier igazgatóságának egy színésznőt vett nőül, kinek neve Mammzell Fix. Most a börzén azt a tréfát mondják, hogy az egész Credit Mobilierben ez az egyetlen tárgy az, a mi „fix“.

— — Egy újságban azt tanácsolja valaki, hogy nem pénzt, nem is kenyeret kell adni az éhezőknek, hanem *czvipakot*. (Biz az jó is, kivált tokaji borba mártogatva).

— — Muravieffnek egy hadiparancsa kegyelmet ígér mind azoknak, a kik *vétkeiket megbánva*, a forradalmat odahagyják és megtérnek: „hanem azok, kik *valamit vétettek*, nem számíthatnak a *bocsánatra*“. (Hát e szerint csak azoknak ígér kegyelmet, a kik bocsánatot kérnek azért, hogy *semmit sem vétettek*). Ugy van.

— — Egy német újság levelezője végre kitalálta, hogy a forradalmi újságokat Varsóban oly módon tudták az előfizetők házához megküldeni a rendőrség tudta nélkül, hogy zsemlyébe süttették őket. Most már erre is rájöttek s ezentul *minden kiftinek a végét leharapja elébb egy kozák*, mielőtt valaki a kávéjába mártathatná. (Megjárják szegény varsóiak, ha a kozákok hivatalos buzgóságból mindakét végét a kiffi közepéig találják leharapni).

Előfizetési felhívás

az

„ÜSTÖKÖS“

october—decemberi folyamára.

Évnyegyedes t. előfizetőinket ezennel figyelmeztetjük, hogy előfizetésük ideje e hó végével lejár s tisztelettel felhívjuk előfizetéseik megújítására.

Előfizetési ár 1 firt 50 kr o. é.

Az előfizetések *bérmintve* alolirthoz czimzendők. Gyűjtőknek a szokott tiszteletpéldánnyal ezentul is kedveskedünk.

Jókai Mór,

kiadótulajdonos és főmunkatárs.

Laptulajdonos és főmunkatárs: JÓKAI MÓR.

Felelős szerkesztő: DIENES LAJOS.

Lakása: Papnövelde-utca 1. sz. II. emelet.

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1863.

(Barátok-tere 7-ik szám.)

Rajzolja: Jankó J. — Metszi: Pollák.

E számhoz mellekelve van: Előfizetési felhívás az „Üstökös“-re.